

אביתר דותן
מזכ"ל התאחדות מגדלי הבקר

אביתר דותן אין איום על הישארותו של הענף כמוביל מקצועית וכלכלית ביחס לכל "החקלאות הישראלית"

ראובן זלץ

**אביתר דותן, מזכ"ל התאחדות הבקר, מדבר
בראיון על כל הנושאים שעל סדר היום, על
ההישגים, המטרות לעתיד, תפקוד ההתאחדות,
התקנון החדש ומתייחס לראשונה לחקירות
המשטרה • דותן "אין לנו דבר וחצי דבר
בפרשה הזו"**

תקופה מורכבת עוברת על מזכ"ל התאחדות הבקר, לצד הצלחות לא מעטות, הישגים ותחילתם של פרויקטים חדשים, מתמודד דותן עם גל השמועות בעקבות חקירת המשטרה שנחשפו לאחרונה בקרב חברי כנסת ושרים. אך מי שמכיר את דותן ועוקב אחר עבודתו ופעילותו, יודע כי זה לא מה שימנע ממנו להמשיך קדימה. דותן, בולדוזר אמיתי, עובד מסביב לשעון לקדם את ענייני ההתאחדות שהוא עומד בראשה והשבוע הוא אומר לנו בפסקנות "ההתאחדות כלל איננה קשורה לנושא החקירות". דותן, לראשונה, מדבר בגילוי לב ובפתיחות, על חקירת המשטרה, על מצבה של ההתאחדות, על מתווה לוקר, תקינת החלב, עתיד ענף הרפת ועוד. ראיון נרחב.

**דותן "זכיתי לתמיכה אישית רחבה ביותר בקרב הרפתנים"
לא ניתן להתחיל לדבר על ענייני היום ללא התייחסות פומבית וראשונית שלך
לפרשת השחיתות אותה חוקרת המשטרה וע"פ מידע מהתקשורת גם התאחדות
היא חלק מחקירה זו?**

"אני שמח על השאלה, למרות שמטעמים מובנים אני לא יכול להרחיב בנושא ולא ניתן להתייחס לשום פרט בעניין חקירת ההתאחדות עד אמירת פרקליטות המדינה ולכן אענה בזהירות המתבקשת. להתאחדות אין שום קשר לפרשה המדוברת וכל ניסיון לקשור את ההתאחדות לעניין וכמו בנאמר "אין לנו דבר וחצי דבר בפרשה הזו" ודחיפת התאחדות לסיפור הזה היא חלק ממאבק פוליטי פנימי בהתאחדות, ללא שום קשר למלחמה האמיתית של המשטרה כנגד תופעות השחיתות בכלל וספציפית בהעברת כספים ומינויים פוליטיים. לכן כמו שאמרתי לכל מקום אליו הגעתי ולכל אחד שרק שאל או רצה לשמוע, התאחדות היא לא חלק מפרשה זו ואנו נמתין בסבלנות לאמירת הפרקליטות בנושא".

**אתה מזכיר בתשובתך את עניין המאבקים הפנימיים, אם תוכל להרחיב בנושא?
"אין לי עניין להתייחס נקודתית לכל הסיפור עד לתשובת הפרקליטות. אני
מאמין באמונה מוחלטת בהתאחדות ובתהליכים בהובלתי שנעשו ובצדקת**

אני רוצה להקשות עליך בענין זה, מכסת היבוא מתוך ההסכם מומשה בימים אלו ע"י משרדי האוצר והכלכלה ובפועל הגבינות הקשות נמצאות בסופרים. האם איכותם משתווה לגבינות שלנו, האם בכלל נבדקו לפני שיווקם בארץ?

"תראה, בסופו של דבר המבחן האמיתי הוא הצרכן, האם הוא יסתפק במחיר נמוך או שישאיר נאמן לטעם ולהרגל. אני לתומי חשבתי שהיבוא הראשון יהיה זול וייחטף מהחנות בגלל מחירו הנמוך והמבחן הנכון יהיה בעצם הסיבוב השני של היבוא ואז נדע. להפתעתי הטובה, כבר למעלה מחודש שהיבוא נמצא פה ורק אחוזים קטנים נרכשו. הצרכן הישראלי הביע אמון מוחלט בגבינות הקשות הישראליות. לגבי התקינה עצמה, אסור לנו בשום פנים ואופן להצטייר כלפי הציבור כחסמי יבוא. עלינו לשמור על הדימוי שלנו כיצרני חלב מעולים ולפעול בכל דרך כולל משפטית במקרה הצורך להבטיח שהיבוא יהיה ברמת איכות החלב הישראלית. צריך להמתין לעבודה המקצועית שנעשית בנושא ותוצג בתקופה הקרובה.

לסיכום הנושא, הסכם היבוא עליו חתמנו מוכיח את עצמו, מצד אחד אפשרנו יבוא ואופציה נוספת לצרכן וזכינו על כך לנקודות זכות מצד שני גידרנו את המכסה והקטנו אותה לעומת הסכם לוקר הראשון. זויות נוספת לעניין, האמביצי של המחלבות לשמור על איכות מוצריהם המקומיים וחלק מאי הצלחת היבוא לפחות בשלב הנוכחי היא בזכות שיווק המחלבות ואיכות המוצרים".

הגיע הזמן למחלבה של היצרנים?

התייחסת למחלבות, האם לא הגיע הזמן למחלבה של היצרנים?

"זו בהחלט שאלה אסטרטגית ואענה עליה בצורה ברורה. לדעתי, בסופו של יום יצרנים יהיו חייבים להחזיק במחלבה בצורה זו או אחרת, השאלה היא האם הגיע הזמן ותשובתי היא חד משמעית לא. השקעות תנובה וטרה הן עצומות בפיתוח מפעליהם בכל ההיבטים. רמות הסיכון אדירות והשקעות יוצאות דופן יחסית לגודל המדינה שלנו. אנחנו הספקים הגדולים שלהם והתלות היא הדדית. האינטרסים כמעט בכל נושא דומים והדבר החשוב ביותר בשותפות הבסיסית זה תכנון ומחיר המטרה. הם שותפים אמיתיים והגיבוי הניתן מהמחלבות אינו מובן מאליו".

בימים האחרונים מתפרסמים תוצאות של ירידה ברווחיות במגזרים המשפחתי והשיתופי חלקן בעשרות אגורת לייטר, האם לדעתך אנחנו בפני משבר שיאיים על הענף?

"אז בו ונתחיל מהסוף, אין איום על הישארותו של הענף כמוביל מקצועית וכלכלית ביחס לכל החקלאות הישראלית, דרך אגב, כענף מתוכנן עם מחיר מטרה אנחנו בהחלט אתגר לכל פקיד אוצר או פוליטיקאי החושש מיוקר המחיה. לעצם העניין, בהחלט משתקפת ירידה ברווחיות בתוצאות וזו אינה הפתעה, מתווה לוקר טמן בחובו התייעלות המבוססת גם על ירידה של מחיר המטרה ולכן נרשמה ירידה. הטיפול ברווחיות הענף מתחיל ברמת ניהול הרפת הבודדת ותפעול הענף באופן רוחבי, וברמה הגבוהה ביותר. הסכם לוקר מסתיים בסוף 2018 ויישור הקווים המקצועי והכלכלי של הענף חייב להסתיים עד מועד זה, קיימים איומים נוספים כגון השפכים ואיכות הסביבה וכל מיני תקנות שלא נלקחים בחשבון במנגנון מחיר המטרה ובהחלט המאבק בנושא זה רק יתעצם. הנקודה המרכזית בעיניי, רמת הביקוש של צריכת חלב הרושמת ירידה בשנתיים האחרונות וכל זה מתחבר למשבר יוקר המחיה. תראה, יש משבר, אין בכלל שאלה והתוצאות ברורות לכולנו. יצוא מוצרים ע"י המחלבות יכול

דרכנו ולכן אם אכן יתברר שהצדק עמנו לחלוטין, אז ורק אז נתפנה לטיפול ממוקד במאבק הפנימי, אישי במוסדות ההתאחדות ובדרכים האפשריות לטיפול בהם וזאת ע"פ תקנון התאחדות והחלטת המוסדות".

האם ניתן להפריד בין הניהול השוטף של התאחדות לבין הפרשה המדוברת?

"אין שום בעיה בניהול ההתאחדות, אני מאמין בצדקת דרכנו וכך הרוב המוחלט של חברי בהתאחדות. צדקת הדרך, אמירת האמת, השקיפות ובעיקר עבודה משותפת מול המוסדות והרפתנים עצמם מאפשרת להתמודד עם כל האתגרים. ואני שמח לומר כי התאחדות מתפקדת ומנוהלת על הצד הטוב ביותר וכך גם חושבים מרבית החברים .

"אני קם בבוקר בשמחה לקראת העשייה"

איך ההרגשה האישית הן לאור הפרשה האחרונה ובכלל, במהלך עבודתך בהתאחדות?

דו"תן מחייך "אמרתי בעבר ואני חוזר ואומר, אני מאוד אוהב את התפקיד ושמח על כל יום שאני נמצא בו. כל בוקר אני קם בשמחה לעשייה והיא רבה מאוד וסיכום 2014 ותכנית 2015 הם המראה שלי. אני זוכה לתמיכה רחבה מאוד כולל של חלק ממבקריי ומסתכל על הדברים ממקום של אחריות וגם בביקורת עצמית. דרכי והדרך בה אני הולך מכניסתי היא, ליצור מכנה משותף ולהסיר חסמי דיאלוג כמו לדוגמה, בתקנון ההתאחדות שלעניות דעתי עשינו מהפכה אמיתית לשמחת רוב חברי ההתאחדות. כמובן שיש תקופות פחות טובות, כמו בכל מקום או עסק אך למזלי יש הערכה ותמיכה ועל כך אני מודה לחבריי. לימדו אותי שיש רק אמת אחת ולכן זה הכוח החזק ביותר שלי".

עדיין אתה מזכ"ל ולא מנכ"ל מתי ינסה לתוקף התקנון החדש?

"התקנון אושר באסיפה הכללית של התאחדות אבל יישומו תלוי באישור רשם האגודות, היועץ המשפטי של התאחדות פועל מול מוסדות הרשם לזרז את האישור. אני מקווה שתוך זמן לא ארוך התקנון יאושר כחוק"

דו"תן "המבחן האמיתי שלנו, הוא הצרכן"

גולת הכותרות בימים אלו היא ללא ספק היציאה לדרך של 'קול הקורא' להשקעות ענפיות, השאלה המתבקשת היא, למה לקח זמן עד תחילת יישומו? ומה בסיס החלוקה של הכסף?

"נעשה תהליך ארוך ואחראי ובשיקול דעת, הקדמת הבחירות כבר באוקטובר גרמה לדחייה נוספת ומשמעותית יותר עד אחרי הקמת ממשלה חדשה. שיתוף הפעולה בין האוצר לבין משרד החקלאות ובתיאום מולנו אפשר הוצאת את 'הקול קורא' כבר עכשיו.

באשר לבסיס החלוקה של המענק הוא לפי 5 אגורות לליטר מכסה רשומה במועצת החלב של כל רפתן ועד השקעה כוללת של מיליון ₪. בסיס נוסף היה חלוקה לנושא השקעות רוחביות בענף כגון השקעות עתידיות בפתרונות בשפכים, תגי אוזן מפלסטיק, מכון חליבה לעת חרום, וכמובן נושא תקינת חלב".

אנא הרחב בנושא תקינת חלב, שכידוע היה כחלק מהסכם מענקי היבוא?

"זה נכון, אכן חלק ממענקי היבוא ומוקצבים לכך 3.2 מיליון ₪. הוטל על מועצת החלב להכין טיוטה שתהיה הבסיס לדיון ענפי בנושא ועד יוני הקרוב להערכת תהיה תכנית פעולה מסודרת.

נמשך להיות הענף המוביל בחקלאות

להוות סיכוי להגדלת השוק ואנחנו כהתאחדות פעלנו לא מעט בנושא זה מול רוסיה וסין והציפיות מוגבלות אבל אני אופטימי, למרות המשבר הכלכלי ברוסיה. מועצת החלב והתאחדות, הקימו צוות משותף ואנו עוקבים אחרי התוצאות ומנתחים אותם לקראת הבאות."

אני רוצה להחזיר אותך לפעילות התאחדות ולשאלות הנשאלות עי רפתנים בנושא פעילות התאחדות, צוות התייעלות עליו התבשרנו, פרויקט קרן סומאטיים אותו הזכרת לא מעט ביומנים השבועיים?

"שאלת כמה שאלות חשובות ביחד ואנסה לענות על כולן, תראה, הגיע הזמן לקבל תשובות ברורות מהענף על טיב השירותים ועל עלותם ועל הצורך בהם, על הגדלת השירותים או הקטנתם, על כל שאלות אלו יענה צוות התייעלות וימליץ למוסדות לקבלת החלטות בנושא תפעול התאחדות וגם בהקשר של האינטגרציה מול הממשקים כגון שיאון וחקלאית. להערכתי באוקטובר הקרוב הענף יקבל החלטות משמעותיות וחלקן גם יביאו שינוי מהותי בנושא תפעול התאחדות העתידית. ההתאחדות חייבת להתאים את עצמה למציאות הכלכלית והלאומית של המדינה. צריך לומר את האמת, התאחדות קפאה על שמריה שנים רבות מאוד והגיע הזמן לשינוי והוא קשה מאוד כי הארגון ברמה המקצועית מוצלח מאוד וכל שינוי אסור שיפגע אפילו במקצת בליבה זו. לכן הכל יעשה באחריות ובשיתוף מלא של החברים. באשר לקרן הסומאטיים, זו דוגמא טובה לקיפאון, לפני כשלוש שנים נחתם הסכם קרן הסומאטיים אל מול המחלבות המבוסס על קנסות בגין סומאטיים גבוהים ותשלום שני שליש ממנו כבונוסים ושליש ממנו יוחזר באמצעות ליווי לרפתנים ששילמו את הקנס. רעיון הגון מאין כמוהו, אבל חלק זה לא פעל בכלל ובמשך שנה וחצי באמצעים משפטיים ובדיאלוג דאגנו להפעיל את הקרן וצלחנו את המאבק. לאחרונה התחלנו בניסיון את פרויקט הליווי באמצעות מדריכי התאחדות, קיימת ועדה משותפת של מועצת החלב, ההתאחדות והמחלבות הבוחנת את הפעילות. כבר עם תחילת השלב הראשון של הפרויקט ניתן לומר שהצלחה שלו תלויה מאוד ברפתן וברצונו להיות חלק ממנו ונושא זה נבחן כל הדרך. ההתאחדות תומכת ברפתן במחשוב, בביקורת חלב, הכנסתו לספר העדר, ובליווי של מדריכה"

"ההתאחדות פועלת באופן ממוקד בנושא דור המשך"

דור המשך, נושא מדובר מאוד, היכן עומד מבחינת ההתאחדות הנושא החשוב הזה??

"ראשית אני שמח שנושא הינו מדובר כי לדעתי מזה שנים התאחדות לא פעלה בנושא זה בצורה רצינית אם בכלל. אני

מחלק את הפעילות שלנו לארבעה חלקים:
א. תמיכה ושיתוף פעולה מול פורום דור המשך שהוקם בשנה האחרונה.
ב. עתודה מקצועית להתאחדות.
ג. עתודה של עובדים של הענף.
ד. דור המשך של המגזר המשפחתי והשיתופי.
זאת ועוד, פורום דור המשך הוא הבסיס לכל הפעילות ועדיין נמצא בתחילת דרכו אבל כניסה של צעירים מהמגזר השיתופי יחזק את פעילותו ובעיקר ירחיבו. כניסה של נציגיו למוסדות הענף יתנו גם משמעות אמיתית למעורבות ולקביעת סדר העדיפות הענפית. ההתאחדות עסוקה כבר שנה שלמה בחיפוש אחר צעירים הלומדים בתחומי ענף הרפת וההתאחדות ותומכת ועוזרת במימון לימודיהם.
גם נושא זה הוזנח שנים רבות ע"י ההתאחדות וחלקו אפילו פוגע בסיכויים של התפתחות הענף. פרויקט דור המשך בבתי הספר, פרויקט אותו אנחנו יזמנו, הוא חלק מתשובה להכנסת עובדים חדשים לענף והפצתו של ענף הרפת מעבר למשקים שלנו. הסוגיה המרכזית בנושא דור המשך במגזר המשפחתי היא בנושא העברת המכסה והקרע.
לצערי הטיפול בו איטי ומורכב ועמית יפרח מתנועת המושבים בשותפות איתנו, מנסה למצוא את הדרך הנכונה. במגזר השיתופי הבעיה גדולה מאוד ובלי רצון מנהלי הרפתות לקדם את הצעירים פנימה, מעמד העובד ברפת במגזר זה ילך וישחק עד בכלל.
לסיכום, ההתאחדות פועלת באופן ממוקד בנושא זה בהבנה שמשקיעים רק איפה שניתן למדוד את הפעילות מול השקעה הנדרשת ולא באירועים סמליים בלבד."

בו נסגור את הפינה וספר איך אתה רואה את העיתון בו אתה מרואיין כרגע?

דותן מחייך שוב "תשמע, אני באמת שמח על השאלה כי שנינו יודעים את האמת והגיע הזמן שנדבר על זה בגלוי וזאת בעקבות השינויים שהעיתון עבר לאחרונה. התאחדות רואה בעיתון כלי להעברת מידע מקצועי ברמה הגבוהה ביותר וחשיפת הענף בצורה האובייקטיבית ביותר בלי שום אינטרס אחר כלכלי או חלילה לשימוש ככלי ניגוח פוליטי, ארגוני וכך נשמור עליו. העיתון אינו עולה אגורה לרפתן, נהפוך הוא ואני מאוד שמח מהמוצר הסופי. זה עיתון ברמה הגבוהה ביותר והוא עומד בכל הסטנדרטים המקצועיים והאתיים."

מילה אחרונה לסיים?

"אני מציע לכולנו להסתכל על חצי הכוס המלאה, הענף שלנו מתוכנן ומחיר המטרה נשמר אנו מתמודדים בצורה מוצלחת עם אתגרי האוצר.
אנו בתהליך של התמקצעות ויישור קו מקצועי מאוד מוצלח. פעילות נרחבת של ההתאחדות בנושאים רבים ובעשייה ולא בדיבורים. אנו בהתמודדות אמיתית גם עם האתגרים הפנימיים של הענף ואני חייב לציין בצניעות כי התאחדות שקופה כמו שלא היתה מעולם.
התקציב מפורסם לכלל, פרוטוקולים של המוסדות יוצאים בזמן קצר מאוד מופיעים באתר. מינויים של צוות וכוח אדם מפורסמים ברבים. תהליכים והחלטות מתקבלות באופן חוקי ושקוף. צפייה קלה בספר התאחדות משנת 95 ובארכיון מראה שכך לא היה אף פעם.
לסיים, אני מאחל לכולנו ולי בפרט בראיון הבא להציג את מבנה ותפעול ושירותי התאחדות לשנים הבאות ע"פ החלטות המוסדות שיהיה הבסיס להמשך הצלחתנו."

מאחל לכולנו חג פסח שמח!